

cionals citades per Ponsich (*Top.*, 101): *Caudaleto* 1139, *Codalet* 1188, 1267, 1374, *Codolet* c. 1375, 1618, 1632, *Codalet* 1628.

Cal notar l'existència dels parònims següents en el domini lingüístic:

1) *Codalet dels Banys* (*kudalét, kudulét* 1960), mas del Vallespir situat al terme d'Arles, a la dreta del Tec i aigua avall d'aquesta vila. Apareix documentat antigament com *villari Cotaletus* 869 (Abadal, *Cat. Carol.* I, 31), *villare Cotaletus* 878 (Ponsich, 72), *villarem que dicitur Cotaletus* 881 (Alart, *Cart. rouss.*, 8), *ipso guado Cotalet* 993 (*CollMoreau* xv, 56), *villarem Cotalet* 1011, 1197 (Ponsich, 72), *Codaleti* 1237 (Alart, *Priv.*, 151), *Codalet* 1358 (Ponsich, 72), 1395 (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 530), *Codolet dels Banys* 1359 (*Co DoACA* XII, 128), *Codalet de Arles* 1424, 1628 (Ponsich, 72).

2) Antic indret de la zona del català central i avui desaparegut: *pujo de Chodalet* 1132 (*Cart. St. Cugat* III, 109).

ETIM. *COTALĒTU 'codolar', col·lectiu de *còdol* 'roc', 'pedra solta, sobretot de forma llisa i arrodonida', el qual, per la seva banda, és d'origen pre-romà i sens dubte sorotàptic: *KOTĀLO- 'pedra cantelluda, dura', tal com ho demostra JCor. (*DECat* II, s. v. *còdol*).²⁵ Respecte a la vacil·lació entre *Codal-* i *Codol-*, es deu a l'evolució normal de la *a* posttònica davant una *-l* final romànica; cf. SCANDĀLU > *escàndol*, SĒĀLE > *sègol* etc. (Fouché, *Phon.*, 83). La mateixa vocal, però, s'ha conservat algun cop quan ja no és posttònica; cf.³⁰ *Es Codolar*, però se sent més *kudalá*, platjola i caleta al Sud de la vila vella de Tossa (la Selva).

El *Codadet*, barranc del terme de Montitxelvo (Vall d'Albaida); *el kodaét*, oït allí per En Coromines, 1962.

[El més probable és que també sigui alteració de³⁵ *Codalet*; més difícil que sigui un derivat de CŌDA (*DECat* II, 803a44), car no n'hi ha en cat. ni a Espanya que hagin conservat la *-D-*; mentre que hi hauria dissimilació *-l- > -d-* en la forma arabitzant **Al-codalet*, o *Al-kodalet*, amb *ʔ* sonora. Cor.]

Remarquem el parònim occità *Coudoulet* al Gard (Mistral, *TdF* I, s. v.).¹ Ph. R.

¹ Cf. oc. *coudoulet, coudelet* (xxxii, 162.19) 'petit caillou, galet' (Ribera del Roine) (Mistral, *TdF* I, s. v.).⁴⁵

Code, Coder etc., V. *Cot*

Codella, V. *Cotella*, Vol. I, 117 *Codempolos*, V. s. v. *Covet* (art. *Coaner*) i cf. *Coder*

CODENCs

Població desapareguda del Rosselló situada, segons sembla, al Nord de Perpinyà i a l'Est de Tanyeres, a la ribera esquerra de la Tet.

DOC. ANT. *Covengos* 876 (*CollMoreau* II, 151), *Codincus villa in pago Rossiliensi* 899 (*Hist. Lgd.* v, 107), *Codingos* 927 (*CollMoreau* v, 19). Mencions addicionals (Ponsich, *Top.*, 49): *Cruengos* 876, *Codingos* 934, *Coningos* 951, *Covingos* 1013-70, *Chuengs* c. 60

1074, *Coneges* c. 1100.

ETIM. Ponsich (*Top.*, 49) suggereix que aquest lloc pugui identificar-se amb *Codines*, tot i que no consta l'existència d'una població d'aquest nom al terme de⁵ Perpinyà.¹ Endemés, la documentació antiga palesa que no pot tractar-se d'un descendent de CŌTINAS (sorotàptic *KOTEINAS), car una evolució ling. CŌTINAS > *Codencs* seria impossible (*DECat* II, 800a18-b45).

D'altra banda, però, es pot pensar en un NP germànic en *Gaud-*, *God-*, *Gaut-*, que concretarem en la família GAUTA: *Gaudin, Gausin, Cozninga* etc. (Förstmann, *Altd. Nam.*, 606-21), puix que se sap que les formes cat. dels NPP germànics presenten sovint l'ensordiment de les *G* i *D*; p. ex., *Gauzebald* > *Codballus, Gixila* > *Chixilo* (Aebischer, *On. cat.*, 23, 25). Així, doncs, sembla que *Codencs* és explicable a base del germ. *Godings* (> *Co(d)encs*). La *v* de les mencions de 876, 1013-70 (i potser també la *n* [leg. *u?*] de les de 951, c. 1100) seria només un so antihiàtic introduït en els casos en què va perdre's la *-d-*. Ph. R.²⁰

¹ És versemblant, però, que *Codines* sigui el mas anomenat *Codina* del te. de Castell-rosselló (pron. *gudina*, 1959, xxv, 115). Les cites antigues de *Codenes* indiquen un lloc més important que aquest mas. Seran parònims veïns però separats i d'origen diferent.

CODENES

Lloc antic prop de Fígols d'Organyà (Alt Urgell). DOC. in *Cotennes* a. 999 (*BABL* VIII, 418); *Codennes* a. 1051 (ibid., 431).

ETIM. D'una forma pre-romana, possiblement sorotàptica *KŪTĒNNA 'cotna, crosta' (cf. *DECat* II, 1011 a13-1013a55). J. F. C.

CODERC(H)

En català només consta com a cognom (documentat⁴⁰ per *Alcm* en dotze poblacions, pràcticament de tot el domini lingüístic).

ETIM. De l'occità *coderc* 'prat comunal', mot d'origen obscur, sens dubte pre-romà indoeuropeu (cf. *DECat* II, 796a27-b11). J. F. C.⁴⁵

Codilbela, V. s. v. *Covet* (art. *Coaner*) i cf. *Coder*

CODINA

⁵⁰ *La Codina*, sengles masos importants i antics dels te. d'Aiguafreda (Vallès Oriental), Pinell (Solsonès, XLVI, 118.29) i Clariana de Cardener (XLVI, 89.36, 91.7).

La Codina, veïnat del terme d'Osor. Oït *al bəjnát də lə kudinə* o *də lə k. də suskédə*, per Casac.

⁵⁵ *Codina*, partida antiga del terme de Vic, documentada *cutina* a. 1257 (Carreras Candi, *Miscel.* II, 365).

Codina, mas antic del te. de Cerdanyola del Vallès edificat tot ell sobre pedra (Mimó, *Mas. de Card.*, 29).

La Codina, partida de Coratxà (Ports de la Tinença) (xxvii, 145.9).